

► ART

E. CAMPS

INGRID GUARDIOLA, JORDI MITJÀ I JON URIARTE

► Casa Empordà, Figueres. Plaça de l'Escorxador, 2
 ☎ Fins el 31 de març.
 Horaris: www.figueres.cat

■ La Casa Empordà de Figueres acull «Ésser expropiat», un projecte expositiu dels artistes Jordi Mitjà i Jon Uriarte i de la cineasta i assagista Ingrid Guardiola que, en el marc del Terra-lab, assaja una mirada alternativa al territori circumdant. L'origen de la iniciativa cal cercar-lo, en primer lloc, en l'encàrrec que se'n va fer des de Terra-lab, un projecte «coral i interdisciplinari de recerca i innovació en el camp de la creació visual» que pretén «posar en estat de debat i de creació el concepte de paisatge i de territori partint del treball entre artistes, fotògrafs i pensadors nascuts a partir de

l'any 1968». Fidels, per tant, a l'esperit d'una empresa cultural capitanejada per Vicenç Altaió, Ignasi López, Sergi Opisso i Román Yñán, el trident Mitjà-Uriarte-Guardiola va fer allò que millor sap, és a dir, arremangar-se i afinar els sentits amb l'objectiu de captar (i capturar) les pulsions subterrànies d'un territori tan singular com pot arribar a ser el de l'Albera. D'això es tracta: «El nostre projecte —confessen— es titula Ésser Expropiat, perquè, d'una banda, és el títol d'una notícia del 1978 del *Diari Avui* («El poble d'Espolla no vol ser expropiat»). Qui és el poble? Qui expropia a qui? Com afecta a la fisonomia i a les relacions presents i futures del poble aquesta expropiació? Què vol dir expropiar? Hi ha expropiacions passives i d'altres d'actives? Bones i dolentes? Canvia, amb el temps, la definició i pràctica de l'expropiació?». **E. CAMPS**

LOLA GUERRERA

COL-LECTIVA

► Can Mario, Palafrugell. Plaça de Can Mario, 7 ☎ Fins el 19 de maig. De dimarts a divendres d'11 a 13.30 h i de 17.30 a 20 h. Diumenges i festius d'11 a 14 h.

■ *El rostre, colecció olorVISUAL*, és una proposta expositiva que parteix del fons d'art de la col·lecció olorVISUAL configurat pel perfumista, col·leccionista i artista Ernest Ventós (Barcelona, 1945). A través de la mirada de les dues comissàries, Natàlia Chocarro, adjunta de direcció d'art de la Fundació Vila Casas, i Cristina Agàpito, directora d'olorVISUAL, la mostra reflexiona entorn del rostre i reuneix una cinquantena d'obres d'artistes de gran rellevància dins del panorama contemporani actual. Articulada al voltant dels conceptes de memòria, ocultació i dissolució, cada un d'aquests àmbits s'acompanya d'un flascó que conté una fragància. **E. CAMPS**

BIARNÉS

JOANA BIARNÉS

► Casa de Cultura de la Diputació de Girona. Plaça de l'Hospital, 6 ☎ Fins el 2 de març. De dimarts a divendres d'11 a 20 h. Dissabtes d'11 a 18 h.

■ L'exposició *Disparant amb el cor* compta amb una seixantena de fotografies en blanc i negre i gelatina de plata, triades personalment per l'autora, i realitza un recorregut per tota la seva carrera des de l'inici en la dècada dels anys 50 (sota l'auspici del seu pare, també un conegut fotògraf de Terrassa) fins als seus últims treballs, quan abandona la professió l'any 1985, pel seu total desacord amb la nova deriva groga i sensacionalista de bona part del fotoperiodisme. Joana Biarnés (1935-2018), considerada la primera fotoperiodista d'Espanya, és representada per Photographic Social Vision, que treballa per al reconeixement de la seva obra i trajectòria. **E. CAMPS**

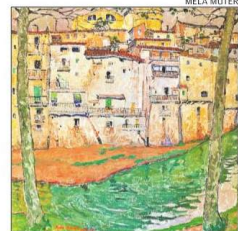

ISAKI LACUESTA

ISAKI LACUESTA

► Bòlit, Centre d'Art Contemporani de Girona. Rambla, Pou Rodó i Capella St Nicolau ☎ Fins el 28 d'abril. Horaris: www.bolit.cat

■ La trilogia de videoinstal·lacions de gran format i el video-poema que Isaki Lacuesta presenta al Bòlit Centre d'Art Contemporani de Girona (previ pas pel Centre Pompidou de París) posen en relleu la capacitat creativa i pluridisciplinar d'aquest cineasta com a artista visual, una faceta que ha desenvolupat des dels inicis de la seva carrera artística. Isaki Lacuesta parteix del cinema i les arts visuals per investigar nous formats de presentació de les obres, buscant la col·laboració amb creadors d'altres disciplines, com ara l'escultor Pep Admetlla, per generar obres sorprenents per la riquesa de mirades, veus i combinacions. **E. CAMPS**

MELA MUTER

MELA MUTER

► Museu d'Art de Girona. Pujada de la Catedral, 12 ☎ Del 24 de novembre al 23 d'abril. Diari de 10 a 19 h. Diumenges i festius de 10 a 14 h.

■ Mela Muter (1876-1967), polonesa d'origen i establerta a París des del 1901, va esdevenir una de les pintores més reconegudes durant la primera meitat del segle XX. La mostra, la més completa d'aquesta artista polonesa presentada a Catalunya fins ara, explora la relació de l'artista i d'alguns dels pintors polonesos establerts a París durant la primera meitat del segle XX amb Catalunya i en subratlla la seva relació amb l'art català del moment. L'exposició, impulsada pel Museu d'Art de Girona, ha comptat amb un comissariat compartit de les historiadores de l'art Glòria Bosch i Susanna Portell i el doctor en història de l'art polonès Artur Taniowski. **E. CAMPS**

PARADÍS

PARADÍS I PUIG

► **Ca l'Anita, Roses.** Plaça de Sant Pere, 2. **⌚ Fins el 3 de març.** De dilluns a divendres de 10 a 14 h i de 17 a 20 h. Dissabtes, diumenges i festius de 12 a 14 h i de 17 a 20 h.

■ Joan Paradís (Figueres, 1941 - 2019) fou un artista inexplicablement secret. Amb només 21 anys va exposar al Museu de l'Empordà on encara es conserva «La vetlla de la monja», una pintura fundacional que segueix reverberant amb força (es pot veure a la col·lecció permanent). Seguí com sigui, la manca de grans exposicions monogràfiques i la seva absència en els principals circuits galerístics ha convertit Paradís en una mena de mite vivent. Va haver d'esperar a l'arribada del nou mil·lenni per començar a «renéixer» en comptades exposicions col·lectives. Roses li fa justícia. **E. CAMPS**

BOFILL

JORDI BOFILL

► **Mas Pi, Verges.** Cruïlla ctra. Torroella de Montgrí amb ctra. La Bisbal. **⌚ Del 14 de desembre al 15 de març.** Dilluns i dimarts de 8.30 a 17 h. Dijous i diumenge de 8.30 a 00.00 h. Divendres i dissabte de 8.30 a 3.00 h. Dimecres tancat.

■ Ja ho deia Foix: «És per la Ment que se m'obre Natura». On no arriben els nostres sentits, arriba la nostra imaginació i, fins i tot, la nostra intuïció. Per això la pintura de Jordi Bofill es dirigeix cap a un espai còsmic que, malgrat ser real, sol romandre invisible: a les antípodes del surrealisme —entestat en fer visibles processos mentals—, Bofill intenta formalitzar un món d'aparença molecular i espermàtica que portem inscrit en la profunditat microscòpica de les nostres cèl·lules i que es desplega, a l'extrem oposat, en forma de galàxies i constel·lacions inabastables. **E. CAMPS**

ESCUDER

DAMIÀ ESCUDER

► **Museu d'Història, Girona.** Placeta de l'Institut Vell, 1. **⌚ Fins el 10 de març.** De dimarts a divendres de 10.30 a 17.30 h. Festius de 10.30 a 13.30 h.

■ Damià Escuder (1934 - 2011) fou un home inquiet, creatiu i polifacètic que va actuar en àmbits i disciplines diversos però interconnectats com l'art, el pensament, l'activisme polític i social, l'ecologisme o la pràctica religiosa, tots els quals va viure amb gran intensitat. Aquesta exposició, comissariada amb extraordinària cura per Lluïsa Faixedas, fa un recorregut per la seva vida, la seva obra i les seves accions, amb la voluntat que el redescobriments de la seva trajectòria personal ens ajudi també a il·luminar aspectes de la nostra història cultural i política recents que, per la seva heterodòxia, han restat sovint al marge dels relats oficials. **E. CAMPS**

E. CAMPS

M. MANGRANÉ

► **Cultural Rizoma, Celrà.** Plaça de l'Església, 8. **⌚ Del 18 de gener al 16 de març.** Dijous i divendres de 17 a 20 h. Dissabtes d'11 a 14 h de 17 a 20 h.

■ Mercedes Mangané, expliquen des de Rizoma, mostra pintures que treballen la superfície com a pell que es trenca i es deforma, que rellesca o és porosa, s'hi veu a través d'esclatxes, del volum i el relleu. La plasticitat és explorada a través d'un recull de temes sensibles al fragment i al detall, evocant paratges naturals i colors que fan palès l'artifici intermitent del paisatge diari. La mirada d'insecte sobre la quotidianitat juga amb la irritabletat de la superfície. L'imaginari de l'artista desvetlla el paratge mediterrani a través d'elements que aïlla: un sol que es desfà, un grapat de pinassa sobre un blau piscina o l'estudi del baf de la finestra en són alguns dels motius. **E. CAMPS**

GARCÉS

JAVIER GARCÉS

► **Museu Darder, Banyoles.** Plaça dels Estudis, 2. **⌚ Fins el 22 d'abril.** De dimarts a dissabte de 10.30 a 13.30 h i de 16 a 18.30 h.

■ Hom no pot deixar de notar la importància que ha tingut la taxidèrmia en l'art contemporani: a diferència del gènere de la *Natura morta*, on allò que compta és assenyalar el caràcter fugisser de l'existència (*vanitas*), la taxidèrmia en mans dels artistes apuntaria en una altra direcció, a saber, la que no defuig els nostres instints necròfils més subterranis. Artistes com Jean Fabre, Rauschenberg, Edward Kienholz, Daniel Spoerri o l'alacantina Lorena Amorós (més propera) han utilitzat en major o menor mesura la taxidèrmia per parlar-nos de zones fosques de l'ànima humana: en tots els casos, el preu que han hagut de pagar és el de ser etiquetats com a políticament incorrectes.

Expliquem això perquè molt a prop de casa tenim el que va ser el més irreverent dels Museus d'Història Natural, és a dir, el mític Darder de Banyoles. La transformació que va patir el 2003 va ser fruit d'un formidable exercici de correcció política i d'hipocresia museogràfica, un colossal despropòsit destinat a desdibuixar una col·lecció que representava, millor que cap altra, la visió eurocèntrica del món i l'ànima colonialista d'una societat, en el fons, encara victoriana. La bona notícia, en qualsevol cas, és l'exposició que es pot veure al Museu de Banyoles. *El somni del taxidermista* és un dibuix i la història que hi ha al darrera: amb motiu d'un encàrrec de 2016, l'artista Javier Garcés va visitar durant set mesos el Darder per tal de documentar-se. Allò que havia de ser la simple il·lustració d'una puput es va acabar convertint en una insospitada metàfora de l'acte creatiu. **E. CAMPS**